

Ročník XVI.

HABOVČAN

obecné noviny

Číslo 1

December 2017

Mikuláš doniesol deťom novú knižnicu

Vážení rodičia, milí priatelia. Nabudený novou mladou energiou sa náš kolektív Základnej školy v Habovke zapojil do projektov na zatraktívnenie vzdelávacieho procesu pre žiakov všetkých ročníkov. Svojimi 4 projektami sme reagovali na výzvy Nadácie Volkswagen, z ktorých dva boli úspešne podporené.

Cieľom prvého podporeného projektu bolo priblíženie knižnice žiakom a zatraktívnenie čítania, keďže čitateľská gramotnosť na Slovensku je na nedostačujúcej úrovni. Pri tvorbe knižnice sme mysleli aj na žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia. Vytvorili sme pre nich vzdelávací kútik, kde majú k dispozícii počítač, pripojenie na internet a tlačiareň.

Druhým projektom sme získali pre žiakov Vedomostný ostrov, prostredníctvom ktorého sa budú môcť vzdelávať z fyziky, ekológie, nemeckého jazyka a získajú rôzne zaujímavé informácie

zábavným spôsobom. Túto unikátnu pomôcku sme získali ako jedna z desiatich škôl v Žilinskom kraji a jedna zo 100 škôl z celého Slovenska. Náš vedomostný ostrov bude umiestnený v novej knižnici začiatkom roka 2018. Tento ostrov prepojí klasické vzdelávanie prostredníctvom

Mikulášsky naladený kolektív zamestnancov Základnej školy s materskou školou Habovka slávnostne otvoril novú školskú knižnicu dňa 6. decembra 2017. Všetkým zamestnancom a žiakom našej školy sa chceme veľmi pekne poďakovať za akékoľvek práce

Ing. Miroslave Lajčinovej za pomoc so zabezpečením nového nábytku, spoločnosti Koberce MAX za nový koberec a spoločnosti 3o media, s.r.o. za pomoc pri digitalizácii knižnice. Ďakujeme aj priateľom a partnerom z celého Slovenska za knihy, no hlavne Nadácii Volkswagen, ktorá náš nápad finančne podporila.

Nič by nebolo možné zrealizovať bez podpory pani riaditeľky PaedDr. Miroslavy Mydlarovej, ktorá sa snaží o rozvoj školy a zlepšovanie výchovno - vzdelávacieho procesu.

Celý kolektív Základnej školy s materskou školou Habovka verí, že nová knižnica bude nielen ozdobou školy, ale najmä bránou do sveta fantázie a obľúbeným miestom pre našich žiakov. Pevne dúfame, že ju budú radi navštevovať a že ich motivujeme k čítaniu a získavaniu nových vedomostí.

Kolektív ZŠ s MŠ Habovka

knižnej literatúry s moderným, digitálnym vzdelávaním. Vďaka spojeniu týchto dvoch jedinečných projektov vytvoríme miestnosť plnú informácií, kde sa žiaci budú môcť vzdelávať nielen na vyučovaní, ale aj vo voľnom čase.

potrebné k uskutočneniu tohto sna a veľkolepému slávnostnému otvoreniu, na ktoré nikdy nezabudneme. Veľké ďakujeme patrí aj talentovanej maliarke Mgr. Barbore Tekeľovej za krásne maľby, ktoré novej knižnici vdýchli dušu, ďalej

Milí spoluobčania,

v dnešnej uponáhľanej dobe a v čase, keď žijeme čoraz rýchlejšie, je prepotrebné sa aj pozastaviť. Takým malým, ale krásnym pozastavením sú pre nás Vianoce, čas, kedy sme si bližší ako inokedy a snažíme sa zabudnúť na problémy.

Ved' počas Vianoc sa v nás prebúdzajú tie najkrajšie pocity a snažíme sa s nimi podeliť so svojimi blízkymi a drahými. Hľadáme úprimné ľudské porozumenie a túžime po láskavom ľudskom dotyku. Áno, vtom je to veľké tajomstvo

a bohatstvo života. Bolo by krásne, keby to tak mohlo byť

druhého a zachovajme si slávnostné chvíle z vianočných

Vám chcem poďakovať za Vašu prácu vo Vašich domácnostiach v okolí Vašich rodinných domoch v obci a pre obec. Poďakovanie patrí obecnému zastupiteľstvu pracovníkom obecného úradu, ale aj všetkým ostatným.

Milí Habovčania, prajem Vám všetkým požehnané vianočné sviatky, nech ticho Vianoc nás všetkých naplní pravým pokojom radosťou, láskou, zdravím a Božím požehnaním po celý nový rok.

S úctou Alojz Lajčin

aj v bežnom a každodennom živote. Preto si vážme jeden

a novoročných sviatkov po celý rok. Pri tejto príležitosti

Pozemkové spoločenstvo v Habovke informuje

Vážení spoluobčania, s príchodom Vianoc je tu pomaly aj koniec roka to je čas aj na bilancovanie práce pozemkového spoločenstva. V krátkosti spomeniem práce vykonávané počas roka.

Zo začiatku roka bola vykonávaná úmyselná ťažba podľa hospodárskeho plánu. V lete a na jeseň sa spracovávala kôrovcová kalamita, ktorá v poslednej dobe, v našej oblasti bola dosť veľká. Túto kalamitu musíme prednostne spracovávať.

Neoddeliteľnou súčasťou práce v pozemkovom spoločenstve je aj zalesňovanie a vyžínanie, ktoré sme vykonali v stanovenom termíne. V tejto oblasti štát sprísňuje kritériá ako aj kontrolu, pričom sa v tejto oblasti mení aj legislatíva.

Pohľad z Hája na Habovku.

Kedysi tu bol hustý les. Po spracovaní kalamity zapríčinennej kôrovcom, či veternými smršťami tu už rastie nový.

Do budúcnosti potrebujeme v tejto oblasti viac pracovníkov. Budeme radi, ak sa viac našich spoluobčanov zapojí do týchto, nie ľahkých prác. Určite je

potrebné vás informovať, že pozemkové spoločenstvo plní funkciu nielen ziskovú, ale aj verejnoprospešnú. Z mnohých spomeniem sponzorský dar na

výstavbu detského ihriska pri Materskej škole v Habovke, ako aj dar dôchodcom, folklórnemu súboru Grúň a Obci Habovka na lavičku cez Studený potok. Podporujeme aj ďalšie kultúrnospoločenské akcie, ktoré sa konajú v našej obci.

Touto cestou sa chcem poďakovať členom výboru ako aj dozornej rade za ich aktívny prístup k práci. Poďakovanie patrí aj našim dôchodcom ktorí sa tiež vo veľkej miere podieľali na sezónnych prácach.

V mene výboru vám želim krásne Vianoce a šťastný nový rok.

*Pavol Pilarčík, predseda
Pozemkového spoločenstva
v Habovke*

Železná lavička ponad Studený potok

Nová lavička počas výstavby

V noci z piatka na sobotu 28.4. - 29.4.2017 po výraznej zrážkovej činnosti predchádzajúcich dňoch valiac sa voda potoka Studená zobrala drevenú lavičku pri ihrisku Zavířskom.

„Kvôli dlhšej životnosti sme sa rozhodli premosť potok vyrobený zo železnej konštrukcie,“ uviedol starosta JUDr. Alojz Lajčin. „Mostík je prístupovou cestou najmä pre poľnohospodárov, včelárov a rodinné domy v lokalite Zastudená.“

Poďakovanie patrí Pozemkovému spoločenstvu bývalých urbárskych spolumajiteľov obce Habovka za drevo a finančný príspevok ako aj ostatným dobrovoľníkom, ktorí sa podieľali na výstavbe lavičky.

Stavbu zastrešila firma Pavla Hajdučiaka. Za výstavbu lavičky zaplatila Obec Habovka z vlastných prostriedkov 2800 EUR.

(ocu)

Vodiči spomaľte!

Na hlavnej ceste II/584 ulica Edmunda Petra Bárdoša pribudol merač rýchlosti. „Je to problémový úsek, kde v minulosti už došlo k dopravným nehodám a vozidlá častokrát nedodržiavajú predpísanú rýchlosť 50 km/hod.“ zdôraznil starosta JUDr. Alojz Lajčin. „Zvlášť by sme chceli meračom rýchlosti aktívne podporiť bezpečnosť premávky pri základnej škole a pri kostole.“

Radar je sofistikované zariadenie, ktoré vyhodnocuje

prejdených počet áut, ich rýchlosti a ďalšie parametre. Na základe nich vieme zistiť, v ktorých dňoch a hodinách je vozovka najvyťaženejšia.

Odkedy sa namontoval merač rýchlosti, viac vodičov dodržiava predpísanú rýchlosť ako predtým, no napriek tomu sa však stále objavujú aj tí druhí - cestní piráti. Registrujeme ich najmä po nociach a počas víkendov.

Zatiaľ najviac vyťaženým dňom bol 5. august 2017, keď prešlo okolo merača v smere

Merač rýchlosti už zďaleka informuje o rýchlosti vozidla

od Zuberca viac ako 8000 áut. Najvyťaženejšia hodina bola v ten istý deň a zariadenie nameralo neuveriteľných 800 áut medzi 16. a 17. hodinou.

Priemerne denne prejde vstupom do obce okolo 4000 vozidiel. Rýchlosť dodržiava zhruba 70 % vodičov. Ostatní prekračujú rýchlosť, niektorí až o niekoľko desiatok kilometrov za hodinu. Radar zistil aj

viacero automobilov, ktoré prechádzali úsekom až takmer 120 km/h. Je to obrovský hazard a nezodpovednosť. Zistené skutočnosti je možné poskytnúť Policajnému zboru SR.

Merač rýchlosti bol zaplatený z vlastných zdrojov vo výške 2000 EUR.

(jm, pl)

Nové stojisko pod kontajnermi

Kontajnery na separovaný odpad na ulici Blatná.

Pod separované kontajnery v Habovke na ulici Blatná pod Brehom a pri ihrisku Pod Závozom pribudlo nové stojisko zo zámkovej dlažby. Postupne chce obec vystať okolo kontajnerov ohrady, ktoré by mali ochrániť okolie pred rozhádzaným neporiadkom.

„V obci je zavedený vrecový separovaný zber a kontajnery slúžia len na doplnenie, preto prosíme občanov, aby separovali odpad doma do vriec a neplnili kontajnery,“ zdôrazňuje starosta obce JUDr. Alojz Lajčin. „Kontajnery na

ulici Blatná slúžia najmä pre obyvateľov ulice Breh a Pod Brehom v zimných mesiacoch, keď je problém s nákladným autom vyjsť až hore k rodinným domom.

Kontajnery na Stodolisku a Zavřskom slúžia hlavne pre chaty a turistov prechádzajúcich našou obcou. Prosím všetkých obyvateľov obce na dodržiavanie určených pravidiel. Podľa kamerových záznamov tieto pravidlá porušujú tí istí ľudia, najmä majitelia penziónov.“

(ocu)

Nové stojisko pod odpadovými nádobami na otočke autobusu.

Voľby do VÚC

Výsledky volieb za predsedu ŽSK:

1. Erika Jurinová 246
2. Juraj Blanár 81
3. Marián Murín 72
4. Peter Sagan 39
5. Anton Martvoň 23
6. Ján Mikolaj 5
7. Peter Cibulka 2

8. Slavomír Korčuška 31
9. Milan Kováč 27
10. František Polakevič 26
11. Lukáš Lepáček 25
12. Ján Kuboš 20
13. Daniel Koleják 18
14. Ivan Plevík 16
15. Eva Loffayová 15
16. Andrej Medvecký 12
17. Dušan Šoltés 12
18. Miroslav Gabara 11
19. Rastislav Ratulovský 10
20. Dominik Svitek 7
21. Milan Hujas 1

Výsledky volieb do zastupiteľstva ŽSK:

1. Alojz Lajčin 376
2. Vojtech Koleják 134
3. Štefan Kristofčák 122
4. Anton Tabačák 107
5. Jaroslav Rosina 68
6. Milan Kuriak 64
7. Ivan Šaško 56

Počet voličov zapísaných v zozname: 1084, počet voličov zúčastnených na hlasovaní: 488. Volebná účasť: 45,01 %.

Volebná komisia pri sčítavaní hlasov.

Jednoduché pozemkové úpravy

V priebehu roka 2017 bol v lokalite Zastudená preložený optický kábel s rozpočtom 20 232 € a v novembri 2017 dokončené hlavné práce na prekládke plynovodu s rozpočtom 53 800 €. Obe prekládky inžinierskych sietí majú zásadný význam pre projektovanie nových pozemkov v Zastudení.

Dňa 23.11.2017 oznámil Okresný úrad Námestovo, pozemkový a lesný odbor, že Zásady na umiestnenie nových pozemkov (ZUNP) pre JPÚ Habovka sú platné. ZUNP stanovujú pravidlá, na základe ktorých budú navrhované a umiestňované nové pozemky v rozdeľovacom pláne.

V súčasnosti zhotoviteľ

finalizuje analýzu požiadaviek vlastníkov, ktoré si uplatnia v zápisniciach. Navrhovanie nových pozemkov trochu komplikuje pomerne veľké množstvo zmien vlastníckych vzťahov, ktoré nie sú odovšladované a zapísané do katastra.

S vlastníckmi, ktorí prejavia záujem, zhotoviteľ prerokuje začiatkom roka 2018 priamo na obci návrhy umiestnenia nových pozemkov v obvode JPÚ, možnosti presunu výmer medzi Zastudením a Lazmi, kolízie rovnakých požiadaviek rôznych vlastníkov na ten istý nový pozemok a pod.

Ing. Marián Bulla

Deň rodiny

Rodičia s deťmi prežili nedeľné popoludnie rôznymi súťažami

Pred rokom v Krivej, na stretnutí rodín z Oravy sa nám veľmi páčilo a inšpirovalo nás k tomu, aby sme sa nezávisle od seba začali modliť za Deň rodiny v našej obci. V hlave nám vírilo veľa otázok. Je to Božia vôľa?

Kedy? Kde? A s kým? To boli otázky, na ktoré sme hľadali odpovede v našich modlitbách, prosbách prednášaných Bohu. Požehnanie od nášho pána farára sme dostali, rehoľné sestričky slúbili pomoc a tak

sme sa s obavami pustili do organizovania. Spoločnými silami sa to podarilo. Deň sa začal svätou omšou, keď rodina zídená okolo „stola“ Eucharistie sa očisťuje z pokušenia uzatvárať sa do seba, upevňuje sa v láske a rozširuje hranice vlastnej bratskej spolupatričnosti a pomoci. Potom pokračoval pobožnosťou pred Najsvätejšou Oltárnou Sviatosťou a celé sa to zakončilo v kultúrnom dome, kde sme pre rodičov s deťmi pripravili program plný súťaží, tancov, piesní, smiechu a zábavy. Každý súťažiaci si domov odniesol malú odmenu. Myšlienkou bolo nájsť spôsob, ako obnoviť naše rodiny. Ako sa začať stretávať za jedným

stolom, pri spoločnej modlitbe a spoločných aktivitách bez počítačov, telefónov a televízora, aby sme spoločne začali hovoriť a navzájom sa počúvať, milovať jeden druhého aj s chybaní, lásku ďalej dávať, vedieť si odpúšťať a pomáhať, nezatvárať sa sami do seba a hlavne darovať sa jeden druhému a nič za to nečakať.

Veríme, že tento deň bude v mnohých rodinách pamätným dňom, kedy sa začali navzájom počúvať a milovať. Budú naň spomínať a tešiť sa na ďalší Deň rodiny. O rok dovidenia, milí čitatelia.

(HM, RS, PF)

Letný tábor: „Na jednej lodi!“

Letný tábor sa uskutočnil od 9.7. do 14.7.2017 prvých dvoch dní v obci Habovka a zvyšok týždňa v rekreačnom zariadení TATRAWEST. Zámerom tohto podujatia bolo potešiť deti zo sociálne slabších rodín, naučiť ich pracovať v kolektíve, nájsť si nových priateľov, rozvíjať svojho kreatívneho ducha, ukázať im krásy okolitej prírody a v neposlednom rade ich poučiť o bezpečnosti a práci policajtov, záchranárov, hasičov a psovodov. Naučiť a nasmerovať ich na to, že je dôležité žiť a spolupracovať s ostatnými ľuďmi.

Prvý deň (nedeľa) sa niesol v duchu zoznamovania. S deťmi sme zahájili tábor opekačkou, predstavili sa animátori a začali sme naše prvé aktivity. Stopovačka a potom športové hry. V poobedných hodinách, mali pre nás pripravené ukážky a predvedenie zásahu, členovia dobrovoľného hasičského zboru z Habovky.

Deti si mohli prezrieť hasičské autá, výstroj a aj vyskúšať samotné hasenie požiaru.

Videli sme zásah hasičov.

Každé dieťa si mohlo vyskúšať striekanie z hadice a nakoniec nás hasiči prekvapili zásahom z vodného dela. Touto aktivitou sa snažili deti poučiť, ako sa zachovať pri požiari.

Pondelok sme sa stretli ráno v areáli nášho kultúrneho domu, keďže vonku pršalo.

Mladí na vrchu Brestová (1902,7 m n. m.) v Roháčoch

Skupinové práce sa niesli v duchu zoznamovania a zatriedovania do skupiniek. Každá skupinka si vyžrebovala svojho animátora. Na poludnie k nám zavítali policajti a policajti psovodi, ktorí nám predstavili svoju prácu a prácu so psami na polícii.

Po ukážkach nasledovala prednáška o tom ako sa správne správať na cestách od kpt. Mgr. Tibora Šándora, ktorý je preventista v rámci okresu Okresného riaditeľstva policajného zboru v Dolnom Kubíne. Deti dostali na pamiatku a na ochranu seba

samých na cestách reflexné pásiky a nálepky. Starosta obce spolu s pracovníkmi obecného úradu od rána pripravovali kotlíkový guláš. Programu a aktivít však bolo na tento deň nachystaného veľa a tak sme sa opäť vrátili na noc domov.

V utorok sme sa ráno opäť

stretli v kultúrnom dome a spoločne sme sa autobusom premiestnili do chatovej oblasti, kde sa deti ubytovali a vybalili veci. Nasledovali stopovačky a tvorivé dielne.

Večer sme zavŕšili deň táborovou ruletou.

Streda bola dňom túry. Naším cieľom bol vrch Brestová. Od chatovej oblasti sme sa tam odviezli vláčikom.

Naša cesta pokračovala lanovkou. Po zdolání túry nás na vrchu čakal sladká odmena a nádherný výhľad na Západné Tatry, ale i Poľské Tatry. Po absolvovaní túry nás ešte čakala prednáška na náučnom chodníku na Zverovke, s pracovníkmi TANAP-u. Tí oboznámili deti so živočíchmi a rastlinstvom Západných Tatier. Informovali nás aj o tom, aký je stav drevín napadnutých lykožrútmi. Domov sme sa vrátili unavení, preto sme sa najedli a večer sme pre deti pripravili zumbu a následne kinderpárty.

Vo štvrtok nás navštívili záchranári z Horskéj záchrannej služby. Rozprávali nám o nebezpečenstvách, ktoré

čihajú na návštevníkov hôr a dali nám rady, ako sa vyhnúť týmto nebezpečenstvám. Predviedli nám prácu so záchranárskym psom a deti povozili na záchranárskom vozidle. Po tomto programe nasledovala spartakiáda, športové aktivity, samozrejme aj nejaký ten oddych. Jazda na koni a noc odvahy završila tento deň.

V piatok ráno začalo lúčenie, balenie a vyhodnocovanie všetkých aktivít a scénok. Najlepší tím a jednotlivci boli odmenení cenami ale ostatní tiež neodišli naprázdno.

Na tábore sa zúčastnilo 40 detí a 15 animátorov. Tábor dopadol nad očakávania. Spokojné boli deti, rodičia aj animátori. Nikomu sa nič nestalo. Všetci sme odišli o niečo viac obohatení. Našli sme si nových priateľov, naučili sa množstvo nových vecí, zažili sme veľa nových zážitkov a objavili miesta, o ktorých sme možno doteraz ani netušili. No to hlavné je, že sme sa naučili byť na jednej lodi s ostatnými účastníkmi tábora.

(Lukáš Belopotčan)

Účastníci letného tábora so starostom obce Habovka
JUDr. Alojzom Lajčinom

Tam, kde sa nebo dotýka zeme

Vrch Križevac na farnosti Medžugorje

I keď sa hovorí, že lepšie je raz vidieť ako sto krát počuť, v našom prípade sme si to zopakovali a už po druhý krát, v čase od 24. - 30. júna, sa vybrali pozrieť na to miesto, kde sa nebo dotýka zeme. Tým milostivým miestom je Medžugorie.

V poslednom období je jedným z najznámejších a najnavštevovanejších pútnických miest v celom katolíckom svete. V miestnej časti Bijakoviči, na území medžugorskej farnosti, sa od 24. júna 1981 podľa svedectva šiestich vtedy mladých ľudí (dvoch chlapcov a štyroch dievčat) každodenne zjavovala Gospa – blahoslavená Panna Mária (Gospa je chorvátske označenie pre Matku Božiu). Odvtedy každoročne prichádzajú do Medžugoria

tisíce a tisíce pútnikov zo všetkých strán sveta. Podľa odhadov, Medžugorie doteraz navštívilo viac ako 23 miliónov pútnikov z celého sveta. Matka Božia v Medžugorí hovorí vizionárom, že to čo začala vo Fatime završuje v Medžugorí. Preto sme sa vybrali spolu, aj v tomto roku stého výročia zjavenia Panny Márie vo Fatime, putovať a prosiť nebeskú Matku o jej pomoc a ochranu.

Panna Mária tiež cez vizionárov hovorí: „Každý kto prichádza do Medžugoria, neprichádza tu náhodou, každého jedného z vás som si osobne pozvala, pretože Boh má s každým jedným osobitný plán.“

Púte sa zúčastnilo 40 pútnikov. Po prebdení noci v autobuse nás ráno

zobudil krásny východ slnka nad Makarskou riviérou v Chorvátsku, kde sme mali rannú prestávku na rozcvičku a rannú kávičku. Do Medžugoria sme dorazili v dopoludňajších hodinách. Naše prvé kroky smerovali ku kostolu sv. Jakuba a Panne Márii – Kráľovnej pokoja. Najväčšou duchovnou posilou nám bol výstup na vrch zjavenia Panny Márie Kráľovnej pokoja na Podbrdo, ktorý sme absolvovali až dvakrát, v skorých ranných hodinách. Tí šikovnejší to otočili aj viackrát. Na milostivom vrchu je socha Panny Márie, kde každý v súkromnej modlitbe mohol odovzdať svoje prosby, vďaky a odprosenia za svoje poklesky. Druhý výstup bol na vrch Križevac, kde sa nachádza kríž, v ktorom sú zabudované relikvie sv. Kríža. Pre náročnosť a horúce počasie sme museli „vyštartovať“ v skorých ranných hodinách. Áno, áno, aj tu sa našli takí, ktorým skoré ranné vstávanie robilo problémy. No nakoniec sa všetko stihlo a dnes sa na spomienke na to len zasmejeme. Počas púte sme sa stretli s pátrom Marinkom Pakitom – františkán, ktorého rehoľa pôsobí v Medžugorí. S Terezkou, ktorá odovzdáva posolstvá Panny Márie od vizionárov a sprevádza slovenských pútnikov. Navštívili sme aj Majčino

selo, hrob Slavka Barbariča, sochu Vzkrieseného Krista a mnoho iných miest. Počas každodenného programu sme sa zúčastňovali aj slovenských sv. omši, ktoré doprevádzali naši mladí svojím spevom a hraním či už na gitarách alebo na organe.

Medžugorie je miesto, modlitby, ticha a pokoja a miesto neuveriteľnej Božej lásky. Drahí pútnici a milí čitatelia, Medžugorie je tým, čím bol pre učeníkov vrch Tábor, miestom, kde sa človek presvedčí, že je možné žiť v láske a prežívať Božiu slávu. Počas tohto týždňa sme zažili mnoho spoločných zážitkov, niektorí spoločnú reč, slová odpustenia i nové priateľstvá aj napriek vekovému rozdielu. Myslím, že sme vytvorili jednu veľkú rodinu. Pri myšlienke návratu, určite každý z nás túžil ešte na pár dni zakusovať ten pokoj, ktorý tam vládol. Ale je potrebné vrátiť sa domov. My sme sa šťastne vrátili do „vlastného Jeruzalema“, do svojej každodennej reality, k práci, k štúdiu, medzi ľuďmi, ktorí nemajú možno také isté presvedčenie ako my. Do ďalších dní sa snažme, aby na nás bolo vidieť, že naše nohy kráčali po posvätných miestach.

Lukáš Belopotčan

„Hľa, stojím pri dverách a klopem...“ (Zjv. 3,20).

Pánove slová pre každého jedného z nás

Stojím pri dverách tvojho srdca deň a noc. Dokonca aj vtedy, keď ma nepočúvaš a keď pochybuješ, že by som to mohol byť ja, ja som tam. Čakám na najmenší znak tvojho súhlasu, na najtichší šepot tvojho pozvania, aby som vstúpil. Chcem, aby si vedel, že kedykoľvek ma pozveš, vždy bez odkladu prídem.

Prichádzam ticho a neviditeľné, ale s nekonečnou mocou a láskou, prinášajúc ti mnohé dary môjho Ducha. Prichádzam so svojim milosrdenstvom, s túžbou odpustiť a uzdraviť ťa, s láskou k tebe, ktorá prevyšuje všetky tvoje predstavy. S láskou, ktorá je taká veľká, ako je láska ktorú som prijal od môjho Otca. Ako mňa miluje Otec, tak ja milujem vás... (Jn 15, 9). Prichádzam. Túžim ťa potešiť, dať ti silu, zodvihnúť ťa a obviazať všetky tvoje rany. Prinášam moje svetlo, aby rozptýlilo tvoju tmu a všetky tvoje pochybnosti. Prichádzam s mojou mocou, aby som ťa niesol spolu so všetkými tvojimi bremenami, s mojou milosťou, aby som sa dotkol tvojho srdca a pretvoril tvoj život a aby môj pokoj zaplaval tvoju dušu.

Poznáš ťa skrz-naskrz a viem o tebe všetko. Mám spočítané vlasy tvojej hlavy, všetko v tvojom živote je pre mňa dôležité. Som s tebou celé roky a vždy som ťa miloval. Aj vtedy, keď si blúdil. Viem

o každom tvojom probléme. Viem, čo potrebuješ a čo ťa trápi. Áno, poznám aj všetky tvoje hriechy. Ale opäť ti hovorím, že ťa milujem. Nie preto čo si urobil, alebo neurobil. Milujem ťa pre teba samého, pre krásu a dôstojnosť, ktorú ti môj Otec dal, keď ťa stvoril na svoj vlastný obraz. To je tá dôstojnosť, na ktorú tak

čo je potrebné zmeniť v tvojom živote a dal by som ti silu, aby si sa oslobodil od hriechu a jeho ničivej moci.

Viem, čo sa nachádza v tvojom srdci. Poznáš tvoju osamotenosť a všetky tvoje zranenia, odmietnutia, odsúdenia, pokorenia. Ja som ich všetky niesol pred tebou. A niesol som ich všetky kvôli

sa snažil vyplniť svoju vnútornú prázdnotu pominuteľnými príjemnosťami, ba dokonca ešte väčšou prázdnotou, ktorou je hriech. Prahneš po láske? Ak je niekto smädny a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije (Jn 7, 37). Ja ťa nasýtim a naplním. Žízniš po nežnej láske? Milujem ťa s takou nehou, ktorá presahuje tvoje predstavy - ktorá ma viedla až k smrti na kríži.

Žízniš po tebe. Toto je jediný spôsob, ktorým ti môžem opísať svoju lásku: žízniš po tebe. Žízniš ťa milovať a byť tebou milovaný. Tak vzácný, tak drahý si pre mňa. Žízniš po tebe. Príď ku mne a ja naplním tvoje srdce a zahojím tvoje rany. Spravím ťa novým stvorením a dám ti pokoj, ktorý budeš prežívať aj vo všetkých твоjich skúškach. Žízniš po tebe. Nesmieš nikdy pochybovať o mojom milosrdenstve a mojej otvorenosti ťa prijať, o mojej túžbe odpustiť ti, o mojom prahnutí žehnať ti a žiť môj život v tebe. Žízniš po tebe. Ak sa cítiš podcenený v očiach tohto sveta, čo na tom záleží! Pre mňa nie je nikto na celom svete dôležitejší ako ty. Žízniš po tebe!

Otvor sa pre mňa, príď ku mne, prahni za mnou, daj mi tvoj život a ja ti dokážem, aký dôležitý si pre moje srdce.

*Mgr. Ondrej Poľančík
správca farnosti*

často zabúdaš a krása, ktorá hriechom stratila svoj jas. Ale ja ťa milujem takého, aký si, a vylial som svoju krv, aby som ťa získal späť. Keby si sa len s vierou obrátil na mňa, moja milosť by sa dotkla všetkého,

tebe, aby si mohol mať účasť na mojej sile a víťazstve. Viem o tvojej potrebe lásky - ako si smädny po tom, aby si bol milovaný a obľúbený. Často si však márne smädil a sebeckým hľadaním lásky, si

Modlitba za oslobodenie od Zlého

V mene Ježiša Krista, mocou Jeho vzácnnej Krvi, mocou Jeho umučenia, smrti a Zmŕtvychvstaleho Pána, ktorý sedí po pravici Otca, v mene Otca, Syna a Ducha Svätého, krstnou mocou, ktorá mi bola daná Ježišom a mocou Jeho Vzácnej Krvi, zriekam sa všetkých síl zlého, ktoré mi chcú uškodiť a odmietam ich. Pane Ježišu, rozkáž satanovi

a jeho zlým duchom, aby sa Tebe podriadili a nikdy sa viac ku mne nevracali. Prosím Ťa Pane Ježišu, rozdrv svojimi nohami zlého i všetkých jeho pomocníkov a uvrhni ich do bezodnej priepasti. Vyznávam: Som dieťa Nebeského Otca. Som údom Kristovho Tela a chrámom Ducha Svätého, povolaným k zmŕtvychvstaniu.

Bol(a) som vykúpený(á)

Vzácnou Kristovou Krvou, aby som oslavoval(a) Boha svojím telom. Preto nemá satana právo ani moc nado mnou, nad mojou rodinou a nad mojím domom. Ja a môj dom budeme slúžiť Pánovi.

Nebeský Otče, prosím Ťa o odpustenie všetkých hriechov mojich predkov, mojich rodičov a príbuzných. Odovzdávam ich všetkým

Ukrižovanému Ježišovi. Prosím o odpustenie všetkých mojich hriechov a dávam si pevné predsavzatie odpustiť všetkým tým, ktorí ma zranili a mi ublížili. Nech nás Vzácná Kristova Krv očistí od všetkých našich hriechov a oslobodí od pút neodpustenia, prekliatia a hriechu.

Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

Zimné a vykurovacie obdobie

Nastáva čas chladného a sychravého počasia, kedy vo zvýšenej miere vykurojeme svoje obydlia. Toto „vykurovacie obdobie“ je možné charakterizovať aj ako obdobie zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov, nakoľko sa mnohé domácnosti opäť vracajú k vykurovaniu pevným palivom, čo je spôsobené najmä zdražovaním plynu a elektrickej energie.

K o m í n y, d y m o v o d y a palivové spotrebiče na pevné palivá sú náročnejšie na ich prevádzkovanie, vykonávanie kontrol, čistenie, ako aj na ich správnu realizáciu a inštaláciu. Občania však toto často podceňujú a tým sa vystavujú riziku ohrozenia požiarom. V poslednej dobe najviac požiarov rodinných domov vzniká práve v dôsledku nevyhovujúceho stavu vykurovacích telies.

Chceli by sme vás týmto upozorniť, že dodržiavaním nasledovných podmienok pre správne prevádzkovanie vykurovacích zariadení môžete predísť vzniku požiaru od vykurovacích telies:

- zabezpečiť odborné

preskúšanie komínov osobami s odbornou spôsobilosťou pred pripojením palivového spotrebiča na komín, zmenou druhu paliva a po stavebných úpravách na telese komína,

- pravidelne kontrolovať a čistiť komíny (napr. pri palivových spotrebičoch do 50

kW najmenej jeden krát za 4 mesiace); lehoty na kontroly a čistenie komínov sú uvedené vo vyhláške MV SR č. 401/2007 Z. z.,

- dbať na to, aby neboli ponechané v prevádzke a bez dozoru spotrebiče, ktorých technické parametre a vyhotovenie vyžadujú trvalý dozor (napr. tepelné spotrebiče

bez automatickej regulácie),

- vymetacie otvory musia byť uzatvorené dvierkami z nehorľavých materiálov a nesmú sa pri nich skladovať horľavé materiály (papier, drevo a pod.), podlaha okolo nich musí byť z nehorľavých materiálov,

svojpomocne vypaľovať,

- dymovody treba zostaviť a upevniť tak, aby sa samovoľne neuvoľnili,

- rúry dymovodu, ktoré sa do seba zasúvajú musia byť zasunuté dostatočne do seba v smere ťahu spalín,

- horľavé látky (drevo, papier, textil a pod.) ukladať v bezpečnej vzdialenosti od palivových spotrebičov,

- nesušiť časti odevov na palivových spotrebičoch,

- podlaha pod vykurovacími telesami a ochranná podložka pred nimi, musí byť nehorľavá

(veľkosť podložky upravuje vyhláška MV SR č. 401/2007 Z. z.),

- popol z vykurovacích telies vysypajte zásadne do nehorľavých a uzavierateľných nádob.

Nedodržaním podmienok prevádzkovania palivových spotrebičov, komínov a dymovodov dochádza k porušeniu § 14 zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov.

*ppl. Ing. Karin Žuffová
oddelenie požiarnej
prevencie*

Obecná knižnica bola úspešná

Je mi potešením oznámiť, že naša obecná knižnica bude opäť otvorená.

Niekoľko rokov umožnila obyvateľom Habovky prístup ku mnohým knihám, ku dielam významných slovenských aj zahraničných spisovateľov. Obecná knižnica bola umiestnená v budove ZŠ s MŠ Habovka, odkiaľ v lete v roku 2017 sme museli knihy odniesť do priestorov obecného úradu, lebo škola nám už priestory odmietla poskytnúť. Činnosť knižnice v týchto priestoroch nebola možná. Našťastie sme získali miestnosť bývalého kvetinárstva v budove školy, kde sme začali svoju aktivitu.

Otvorenie knižnice je naplánované na 19.1.2018.

Veríme, že hlavne obnovou knižničného fondu, vďaka úspechu v projekte, kde sme získali z Fondu na podporu umenia 1000 EUR a finančnou podporou OÚ Habovka, bude mať naša knižnica znova veľa čitateľov. Finančné príspevky nám umožnili rozšíriť kolekciu kníh pre rôznych milovníkov písaného slova.

Aj v dnešnej dobe masmédií a počítačov má kniha stále svoje miesto. V našej knižnici určite nájdete vtipnú beletriu, získate prístup ku vedomostiam a poznatkom ľudí žijúcich pred dávnymi vekmi, dojmú vás city a slová básnikov, detského čitateľa určite zaujmú rozprávky, dobrodružná literatúra alebo encyklopédie.

Dúfame, že i táto novootvorená knižnica prispeje k rozvoju čitateľskej vzdelanosti celej obce a znovu otvorí svet poznávania krásy kníh, pretože v dnešnej dobe sa, žiaľ, knihy ocitli na okraji záujmov ľudí, ale hlavne mladej generácie.

Naša knižnica určite nebude patriť svojim rozsahom medzi tie veľké. Určite ale poskytne všetkým svojim čitateľom, a to od najmenších až po najstarších, veľký priestor na rozvíjanie svojho ducha a pomôže nám všetkým, aby z nás boli lepší ľudia. Knihy nám môžu pomôcť získať väčší rozlet, rozvíjať našu fantáziu, veď povedané rečou básnika: „Knihy sú ľuďom tým, čím sú vtákom krídla“.

Tešíme sa na vašu návštevnosť a prajeme vám krásny zážitok pri čítaní.

Mgr. Jana Moresová

Viac detí v materskej škole

Niekoľko rokov rastúci dopyt o umiestnenie detí do materskej škôlky, prinútil kompetentných túto situáciu riešiť. Rozhodnutie nakoniec padlo a rozšírenie kapacity bolo situované do suterénu jestvujúcej budovy MŠ. Obec vypísala súťaž na zhotoviteľa s podmienkou realizácie prác počas letných prázdnin.

Na splnenie požiadavky hygienikov sme sa museli vysporiadať v danom priestore s umiestnením

Po ukončení súťaže nám na všetko ostal z prázdnin mesiac august. Miestnosť na spanie bola pôvodne dielnami, neskôr patriaca školníkom. Na umiestnenie nových sociálnych priestorov poslúžili jestvujúce 2 samostatné WC.

So zavlhnutými základmi sme sa vysporiadali vonkajším odrazením dažďových vôd a drenážou okolo celého objektu. Zvnútra použitím sanačných omietok s využitím stáleho prevetrávania za

piatich záchodov a umývadiel. Zabezpečiť správne umelé osvetlenie a vymeniť elektrické rozvody, aby vyhovovali platným normám. Zmenili sme trasy rozvodov ústredného kúrenia vrátane výmeny starých rúr. Taktiež bolo potrebné asanovať niektoré prípojky kanalizácie a vody. Paralelne s rekonštrukciou interiéru boli vykonané práce na prevzdušnení základov a odvodnení dažďových zvodov mimo budovy.

odsadenými stenami zo sadrokartónu. Po ukončení prác sme skultivovali aj prístup za škôlkou.

Na záver sa v mene zhotoviteľa – spoločnosti BMU, s.r.o. chcem poďakovať za dôveru a rodičom za pomoc pri finiši posledný prázdninový víkend.

Ing. Ján Urban, konateľ spoločnosti BMU, s.r.o.

Nové detské ihrisko

Na detskom ihrisku za budovou MŠ Habovka, pribudli nové strunové kolísadlá a detské fitness stroje a to vďaka úspešnému projektu Nadácie Volkswagen Slovakia.

Projekt vypracovala Janka Ondrošová s kolektívom učiteliek materskej školy, za spolupráce riaditeľky ZŠ s MŠ Habovka Miroslavy Mydlarovej a zamestnanca Volkswagenu Slovakia Juraja Knaperka pod názvom „Vytvoríme pre deti radosť z pohybu“. Prostredníctvom projektu sme získavali finančné prostriedky v hodnote 996,98.-€, na zakúpenie troch strunových kolísadiel a dvoch detských fitness strojov, čím sme vytvorili zábavno-edukačný priestor pre pohyb detí.

Projekt zahŕňa rôzne aktivity: Spoločne pohybom k zdraviu, Príďte medzi nás, Úsmev a radosť z pohybu.

V MŠ podporujeme u detí rozvíjanie pohybových schopností a zručností na čerstvom vzduchu. Nakoľko

sme cítili potrebu pokračovať v dostavbe detského ihriska, za pomoci niektorých zanietých rodičov sa nám to podarilo.

Detské ihrisko za budovou MŠ je dielom, tých rodičov a kolektívu ZŠ s MŠ Habovka, ktorým nie sú ľahostajné ich deti a vedia pre nich obetovať svoj čas, priložiť tak ruku k niečomu prospešnému. Počas realizácie sme svojpomocne a za finančnej podpory rodičov vybudovali altánok, hraciu stenu, preliezačky a zvieratká z pneumatík, drevený vláčik, opravili hojdačky i drevený domček. Okolie skrášlili prírodovedným centrom s rôznymi bylinkami a rastlinkami.

Podporilo nás i Pozemkové spoločenstvo bývalých urbárskych spolumajiteľov obce Habovka, ktoré prispelo na certifikovanú preliezkovú zostavu a to sumou 3000 €.

Veľmi pekne ďakujeme.

(mš)

Vychádzka do prírody

Dňa 29.9.2017 sa naši žiaci zúčastnili branného dňa, ktorého súčasťou bola naplánovaná túra v okolí skanzenu a Roháčov. Žiaci 1. – 2. ročníka navštívili Múzeum oravskej dediny v Brestovej, kde mali zabezpečenú prehliadku s odborným výkladom. Cestou do školy ich čakalo spestrenie v podobe jazdy na vláčiku.

Žiaci 3. – 9. ročníka sa

z parkoviska v lyžiarskom stredisku Spálená – Roháče vyviezli lanovkou. Na konci ich čakala vysokohorská túra na Predný Salatín.

Túru až na vrchol zvládla za pekného počasia väčšina žiakov.

Mgr. Mário Seman

Biela pastelka

Dňa 22. septembra 2017 sa naša škola zapojila do celoslovenskej verejnej dobročinnnej zbierky pod názvom Biela pastelka, ktorá je zameraná na podporu ľudí s ťažkým zrakovým postihnutím. Ako dobrovoľné pomocníčky boli vybrané deviatačky, Zuzana Kelušiaková a Viktória Červeňová, ktoré aj napriek upršanému počasiu vyzbierali nemalé finančné prostriedky na financovanie aktivít, ktoré

nevidiacim a slabozrakým občanom pomáhajú začleniť sa do normálneho života, ako sú špeciálne rehabilitačné programy zamerané na výcvik samostatnej chôdze s bielou palicou, starostlivosti o domácnosť, čítanie braillovho slepeckého písma a iné špeciálne zručnosti.

Mgr. Eva Tarajová

Mobilné planetárium

Dňa 28. 11. 2017 našu školu navštívilo mobilné planetárium. Je to digitálny prístroj, pomocou ktorého môžeme študentom demonštrovať podmorský svet, lety do vesmíru či krajinu na Marse. Pri projekcii sa navyše leží, čo zážitok ešte viac umocňuje. Žiaci materskej a základnej školy si mohli vybrať z viacerých vzdelávacích programov, ako napríklad: Pôvod života, Ako

Mesiac putoval k Slnku na návštevu, Astronómia pre deti, Voda - zázrak prírody, Zo Zeme do vesmíru, Život stromov, So zvieratkami o vesmíre a veľa ďalších.

Naša škola tak umožnila žiakom učiť sa aj zábavnejšou, netradičnou formou.

Mgr. Veronika Tekeľová

Vypni telku, zapni sa vo fitku na vzduchu

Starosta obce slávnostne otvára ihrisko Pod Závozom so zástupcom Kia Motors Slovakia Milanom Hrošovským.

Stále sa hovorí o tom, že by sme sa mali viac hýbať, inak si môžeme poriadne zavariť. Prečo je pohyb dôležitý? Žijeme v dobe „sediaceho človeka“. Hýbeme sa málo, a úspešne nám v tom pomáhajú rôzne technické vymoženosti. Dôsledkom je nárast obezity, cukrovky, srdcovo-cievnych ochorení.

Bez pohybu zdraví

usilovať, aby sme viedli deti k pohybu a najlepšie vlastným príkladom.

Nová možnosť urobiť niečo pre zdravie a rozhýbať svoje telo je teraz Pod Závozom pri tenisových kurtach. Nadácia, ktorá vyhlásila výzvu Šport v regióne 2017, vybrala zo 160 žiadostí 40 najlepších a rozdelila im viac ako 143-tisíc eur. Medzi úspešnými projektmi

nebudeme, na to aby sme sa hýbali sme jednoducho prispôbení. A naše deti?! Preč sú časy, keď z vonku bolo počuť krik a smiech, keď po vyučovaní školská taška putovala do kúta a až do tmy deti trávili čas vonku pri rôznych hrách. Teraz tiež školská taška putuje do kúta a dieťa si sadá k televízoru alebo k počítaču. Je čoraz viac detí, ktorým pohyb veľa nehovorí. Výsledkom je obezita, detská agresivita a množstvo iných problémov. Preto by sme sa mali čo najviac

bol projekt z našej obce. Prostredníctvom finančných prostriedkov so spoluúčasťou obce bolo zabudovaných sedem prvkov, na ktorých si môže zacvičiť naraz jedenásť osôb.

Nenechajme stroje zaháľať a hrdzaviť, využívajme ich. Veď nie nadarmo sa hovorí: „V zdravom tele, zdravý duch.“

Poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa podieľali na realizácii projektu.

(mp)

Momenty v roku 2017

Rozvodnený Studený potok v apríli poškodil lavičku.

Príprava miesta pre sv. omšu na Lánoch.

Veriaci po sv. omši pri kaplnke Anjela Strážcu na Lánoch.

Odpustová slávnosť v kostole Sedembolestnej Panny Márie.

Dôrobek v Habovke. Tradičné podujatie organizuje FS Bučník.

Šikovní rodičia pri výstavbe detského ihriska.

Sedemnásť ročník pretekov podomácky vyrobených traktorov Habovský kardan.

Dievčatá spod Bučníka.

Slávnostný krst nového CD hudobnej skupiny SLZA2.

Kollárovci mali v Habovke veľký úspech.

V roku 2017 vystupovali pred vypredanou sálou dvakrát.

Vydarené predstavenie Rysavá jalovica v podaní FS Bučník.

Štvrtý ročník charitatívnej akcie Darujme srdcia pre úsmev.

Vystúpenie žiakov na stretnutí dôchodcov pod vedením Mgr. Daniely Vitanovcovej.

Niečo o medved'och

O problémoch s medved'mi sa v poslednom čase veľa hovorí a píše v médiách, jedna skupina ľudí ich obhajuje iná zasa zatracuje, preto chcem čitateľom v tomto príspevku poskytnúť niekoľko informácií z dostupných prameňov o tom ako to bolo kedysi a aká je situácia dnes.

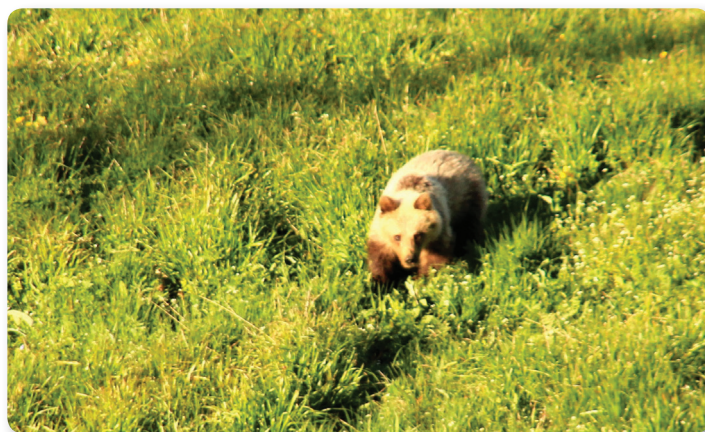
Niečo z histórie o medved'och na Orave a na Slovensku

Medveď hnedý (*Ursus arctos* L.), je naša najväčšia vo voľnej prírode žijúca šelma. U nás nemá prirodzeného nepriateľa, (okrem chorôb) no človekom bola prenasledovaná od nepamäti. Rakúsky cisár Jozef II. Vydal v roku 1786 poľovnícky predpis, ktorý dovoľoval každému, vlastníkovi alebo užívateľovi pozemkov neobmedzené lovenie medveďa, ale aj ďalších druhov zveri, ktoré spôsobovali škody na hospodárskych zvieratách a úrode. V 15.-16. storočí do podhorských a horských oblastí Slovenska zasahovala svojou činnosťou valašská kolonizácia takže aj do pradávnych areálov medveďa, kde bol predtým doma a jediným pánom. Valasi pochádzajúci z Rumunska a okolitých balkánskych krajín boli pastieri oviec, ktorí potrebné plochy na pastvu svojich stád získavali drastickým vypaľovaním a kľčovaním veľkých plôch lesov, ktoré tým premieňali na lúky. Postupom času človek so svojimi stádami obsadil aj hôľne - kosodrevinové medvedie pastviská nad hornou hranicou lesa, čím ho vytlačil zo svojho prirodzeného teritória no zároveň mu ponúkal pomerne ľahko dostupnú korisť v podobe svojich pasúcich sa stád, čo medveď rád často využíval a preto sa stal nenávidený. Za uloveného medveďa sa platilo, po prijatí spomínaného poľovníckeho predpisu z roku 1786 bola vyplácaná odmena 7 zlatých a rovnaká suma sa

dala získať za kožu. Ešte v roku 1929 dostal poľovník 300 korún od obce a ďalších 300 korún od miestneho urbáru. Medvedia koža (huňa) bola rukolapným dôkazom jeho zneškodnenia a preto s ňou chodili po okolitých dedinách a vyberali prémie na kožu vo forme peňažných a naturálnych darov od vďačných obyvateľov, najmä majiteľov dobytky a oviec. Medvedie mäso sa doma zvyčajne nekonzumovalo predávali ho do miest mäsiarom, ktorí ho vedeli zúžitkovať a predat ale lovci si nechávali masť, ktorá sa

človeka, ktoré občas skončilo dokonca i smrťou, pretože nikto nevedel do akej miery je zviera poranené, či je rana smrteľná alebo len taká, ktorá zviera iba rozzúri.

Najväčší zdokumentovaný medveď na Orave bol ulovený v revíri Oravského komposesorátu, (presnú lokalitu kronikár neuvádza), v roku 1878, bez vnútorností vážil 356 kg, okrem mäsa získali z neho 80 kg sadla, ktoré predali mydlárovi. Okrem odstrelu boli medvede chytané do želez rôznych tvarov a veľkostí, každé boli svojim

Mladá medvedica v habovskom katastri

používala pri prechladnutí, ekzémoch, bronchitíde, zápaloch uzlín a pod.

V rokoch 1860-1890 sa na Orave ulovilo 48 medved'ov, z toho najviac v roku 1876-až 10 ks. Strelnou zbraňou bolo ulovených 34 kusov, 5 mláďat vybrali z brlohov, 3 chytili do želez a 6 šesť usmrtili samostrelom. Samostrely boli zbrane, najskôr sa používali kuše, neskôr to boli pištoly a pušky, ktoré sa upevnili na strom oplotok, alebo iný pevný bod, na spúšť (kohútik) sa uviazal a napol špagát do ktorého zviera zakoplo, hlaveň bola nasmerovaná do priestoru kde sa práve nachádzalo jeho telo a výstrel ho usmrtil, ale často sa stávalo, že ho len poranil. Pri dohľadávaní a dostreľovaní, čo bolo dosť nebezpečné niekedy dochádzalo k poraneniu

spôsobom originálne, pretože neboli vyrábané priemyslovo ale boli to diela miestnych kováčov. Tento spôsob lovu bol rozšírenejší na Liptove ako na Orave. Napínanie želez bolo náročné a nebezpečné museli na to byť aspoň dvaja mocní chlapi, aby pomocou kolov roztvorili a zaistili chvaty (čeluste želez). Podľa nariadenia uhorského eráru nastavené železá sa v teréne museli označovať tabuľkami s výstrahou „Pozor! Tu sú železá !“, kde ďalej bolo napísané, kde sa nachádza kľúč aby náhodne sa chytený človek mohol spustiť železá a vyslobodiť sa. Ďalší spôsob varovania bol natiahnutý drôt, ktorý medveď ľahko podliezol no pre náhodného chodca to bolo upozornenie na blízkosť želez. Obyvatelia blízkych obcí boli oboznámení, kde sa nastavené

železá nachádzajú, aby sa týmto priestorom vyhýbali. Železá sa upevňovali reťazou o strom, alebo o hrubé poleno na ktorom ponechali dlhšie zvyšky konárov, ktoré pri ťahaní zanechávali nápadnú stopu v rozrytej pôde, takže železá stačilo kontrolovať 2 x do týždňa a poľovník medveďa ľahko vystopoval a zastrelil. Z týchto dvoch spôsobov upevňovania bolo výhodnejšie pripevňovať železá na poleno ako na pevno o strom, pretože medveď si mohol odhryznúť nohu a pri dohľadávaní bol rozzúrený od bolesti a mohol zraniť alebo zabiť každého kto sa dostal do jeho blízkosti a ďalšia nevýhoda bola že medveď pri železách uchytených na pevno o strom si pri ťahaní a trhaní zodral kožu na kôre tohto stromu, poškodená predajci strácala na cene. Ďalšie používané spôsoby lovu boli chytanie do slučiek alebo do vykovaných a zamaskovaných strmých jám.

V roku 1850 boli už medvede vyhubené vo väčšine európskych krajín, dokonca Anglicku vyhubili medveďa už v 11. storočí. Problematika zachovania populácie medveďa vo voľnej prírode zaujala ochrancov tohto druhu po neúspešnom kántení, keď v rokoch 1926-1929 bolo na Slovensku ulovených 180 medved'ov. Uvádza sa, že v roku 1929 bolo na Orave evidovaných 12 medved'ov a to v skalných partiách pri Párnici 4 kusy a v okolí Habovky 8 ks. Odstrel na Slovensku bol zakázaný od 1.9.1932 do 31.12.1934. Tento zákaz prišiel v poslednej chvíli, lebo v roku 1931 sa počet jedincov na Slovensku odhadoval iba na 20-25 Potom nasledovali ďalšie opatrenia, no zákon na jeho ochranu vyšiel až po druhej svetovej vojne roku 1947. Z tohto vidieť, že medveď po týchto opatreniach mal vtedy u nás zabezpečené podmienky na prežitie.

Na sympóziu o medveďovi

v rumunskom Brašove v roku 1979 jednotlivé štáty udávali takéto stavy: Albánsko 30, Bulharsko 40, ČSFR 440, Fínsko 400, Francúzsko asi 20, Taliansko 75-100, Juhoslávia 2 600, Nórsko 100, Poľsko 30-40, Rumunsko 5 700, Švédsko 600, Španielsko 100, SNŠ 2 300 jedincov. Z tohto vidno aký bol vtedy rozdiel v susedných krajinách ako sú Československo a Poľsko, no ešte väčší medzi Rumunskom a Bulharskom. Ešte treba pripomenúť, že údaj o počte u nás je iba zo Slovenska, lebo v Česku bol posledný medveď ulovený v roku 1887 a štatistika uvádza, že v súčasnosti sa 5 kusov pohybuje v Beskydoch, čo je v tesnej blízkosti hraníc so Slovenskom.

Ako je to dnes

Veľmi často sa pýtame koľko ich vlastne u nás žije? Metódy sčítania ktoré boli používané na zisťovanie početnosti v minulosti boli nepresné, mnohokrát sa početnosť odhadovala a čísla o ich stavoch sa značne líšili. V rézii Štátnej ochrany prírody v rokoch 2013-2015 takmer 650 dobrovoľníkov zozbieralo 2 800 vzoriek medvedieho trusu, ktorý sa vyhodnocoval analýzou DNA. Táto metóda vylučuje započítanie jedného kusa opakovane do štatistiky. Zistilo sa, že u nás žije 1 256 medveďov s odchýlkou plus mínus 233 medveďov. Odchýlka je preto taká vysoká, lebo nebol dostatočný počet zberačov v niektorých častiach Slovenska, kde sa medveď vyskytuje, aby bol trus zo všetkých jedincov pozbieraný a vyhodnotený a zaznamenaný.

Je isté, že za posledné roky stavy stúpajú, pred tridsiatimi rokmi bola vzácnosť vidieť medvedicu s dvomi mladými, dnes je bežné, že má 3-4 mladé a dokonca vlani pri Martine bola fotopascou odфотографovaná medvedica so šiestimi medviadami. Stačí sa opýtať na názor tých, ktorí trávajú v prírode veľa času či už ako zamestnanci napríklad

lesníci, poľnohospodári, chovatelia dobytky a oviec, ale aj záujmové skupiny ako včelári, hubári, poľovníci, rybári, zberači lesných plodov turisti, vykonávajúci aktivity u nás tradičné stovky rokov, ktoré naďalej budú súčasťou nášho života. Takmer všetci vám povedia, že, stretnutia s medveďmi sú časté, jednoznačne tomu nasvedčuje stúpajúci počet prípadov, keď stretnutie s medveďom znamená pre človeka fyzické napadnutie s následkami ťažkých poranení a psychickej traumy, často s trvalými následkami. Popritom človeka až mrazí, pri argumentoch niektorých ochrancov prírody o tom, že veď sa nič nedeje – zatiaľ u nás medveď ešte nikoho nezabil!

Z uvedeného vyplýva, že príliš veľa medveďov a ľudí na tej istej ploche nemôže znamenať nič dobrého ani pre jedného z nich. Najlepšie ako nemať konflikty s medveďmi by bolo nemať medvede vôbec (tak ako ich nemá väčšina štátov EÚ!), to by sme však boli barbari a nie kultúrni ľudia. Naše zákony umožňujú výnimočne povoliť lov, ale naši ochranári vyžadujú splniť množstvo nepochopiteľných a nezmyselných papierovačiek, takže žiadateľa o súhlas znechutia a oficiálny lov urobí takmer nemožným, čím prispievajú k nelegálnemu lovu.

Naša štátna ochrana prírody trvá na totálnej ochrane veľkých šeliem. Pravdepodobne sú im vzorom rozsiahle severoamerické národné parky, ktoré majú obrovské výmery, dokonca najväčší kanadský Wood Buffalo je len o niečo menší ako Slovensko samotné, čo sú neporovnateľné podmienky s našimi. Kompromis by bol, keby boli obidve strany spokojné. Pamätáme sa na časy, keď problémy súžitia človeka s medveďom vôbec neexistovali resp. boli len ojedinelé. Poznáme spôsob ako

ich riešiť, to je mať medvede v takom množstve, ktoré by znížili vzájomné konflikty na úroveň početnosti pred cca 20 – 25 rokmi. V roku 1987 bol vo Zvolene seminár „Súžitie človeka a medveďa v kultúrnej krajine,“ ktorého som sa zúčastnil a už vtedy sa tam odporučilo Ministerstvu kultúry (ktoré to malo vtedy v kompetencii), aby sa povolil lov tzv. problémových medveďov, teda tých, ktoré často chodia ku smetným kontajnerom, alebo sa často pohybujú v blízkosti ľudských obydlií a chat. Odporúčalo sa aby lov vykonával domáci personál, pretože sa budú musieť loviť aj mláďatá a o tieto poplatkový hostia nemajú záujem. Uvažovalo sa aj o odchytke, ale premiestňovanie do iných lokalít by nemalo význam, pretože je dokázané, že medveď sa dokáže vrátiť až 200 km. Ďalšia možnosť by bola umiestňovať ich do ZOO, ale ani naše ani zahraničné neprejavili záujem, pretože medveďom sa darí rozmnožovať sa aj v zajatí. Výsledky sčítania, metódou, ktorú spomínam vyššie, by mali byť podkladom pre kompetentné orgány aby rozhodli o ďalšom postupe obhospodarovania medvedej populácie. Je viac možností ako vzniknutú situáciu riešiť. Bude potrebné vytypovať oblasti, kde sa bude medveď chrániť a kde sa bude loviť. Treba sa rozhodnúť, či sa budú loviť iba mladé alebo staré jedince samce alebo samice aj s mladými, možností spôsobov regulácie je však viac. Nám nezostáva nič iné, len čakať ako a hlavne kedy rozhodnú kompetentní, ktorí takéto problémy nemajú (to sú z Bratislavy, ktorí tak videli v televízii Macka Uška a Macka Pu) o riešení tejto háklivej situácie pre mnohých obyvateľov Slovenska.

Niekoľko rád ako predísť bezprostrednému stretnutiu s medveďom, lebo taká rada že, pri stretnutí si ľahnúť na zem a hrať mŕtveho asi u nikoho

neprejde, (rád by som videl toho hrdinu, ktorý to urobí).

- pohybovať sa po značených turistických chodníkoch je tam dlhodobo zvýšený pohyb ľudí tak je tam menší predpoklad stretnutia s medveďom, pretože sa takýmto lokalitám vyhýba.

- pozor na vypúšťanie psův v prírode, mám na mysli vlnajší prípad z Kláštora pod Znievom, keď majiteľ pustil psa ten natrafil na medveďa, vyľakal sa kde asi hľadal ochranu?, predsa u svojho pána, medveďa došikoval k nemu a medveď ho škaredo poranil

- keď sa medveď postaví na zadné nohy, to vôbec neznamená, že ide útočiť, (veď na dvoch chodia iba medvede v cirkuse), on vtedy chce mať prehľad, čo sa deje potrebuje mať hlavu vyššie, lebo má slabý zrak, ale dobrý čuch a sluch

- zabezpečiť kontajnery proti jednoduchému získaniu potravy, hlavne v okrajových častiach obcí pri lese a chatových osadách, uhynuté domáce zvieratá a hydinu nevyvážať za dedinu

- rozprávať sa aj keď sám, tak so sebou

- na rucksak si pripevniť zvončeky alebo roľnícky

Na záver uvádzam literatúru z ktorej som čerpal námety do tohto príspevku, ktoré som spojil so svojimi názormi a s názormi, s ktorými súhlasím:

• Pavol Lenko, Problematika a súčasný stav medveďa hnedého v Tatrách, 2014

• Milan Mičura, Poľovníctvo na Orave 2003

• Kolektív autorov, Päťdesiat rokov Lesného závodu Námestovo a história lesníctva na Orave

• Zborník prác TANAP č. 33, K. Halák, Populácia Medveďa hnedého v Západných Tatrách

• Folia venatoria č. 16, J. Čajka, Z histórie poľovania na medveďa železami a samostrelmi

• J. Ďurík, Človek v obklúčení medveďov?

Ing. Alexander Halák

Z polí sme sa nevytratili

Pasúce sa ovce pri hospodárskom dvore v Habovke.

Svojho času som oslovil vášho starostu s požiadavkou o možnosť prihovoriť sa vám vo vašich obecných novinách. Potešilo ma, keď mi starosta zavolať, žeby tomu mohlo byť v tomto čísle. Chcem za to úprimne poďakovať. Poľnohospodárstvo už tak veľmi nerezonuje v mysliach väčšiny obyvateľov Habovky, ale naďalej je vo vašej obci prítomné. Obhospodarujeme podľa rozhodnutia pre daň z pozemkov 1262 ha poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území Habovka. Avšak výmera, na ktorú poberáme podporu v habovskom katastri predstavuje 475 ha poľnohospodárskej pôdy. Maštale v hospodárskom dvore Habovka sú zatiaľ plné zvierat. Chováme tu momentálne 616 ks oviec. Na družstve je zamestnaných 10 obyvateľov z Habovky. Prijali by sme ďalších, či už ako ošetrovateľov zvierat alebo traktoristov. Práve potreba nových a mladších zamestnancov je v súčasnosti našim najväčším problémom. Tento problém je problémom celého slovenského poľnohospodárstva. Dožíva generácia, ktorá vstúpila do poľnohospodárstva v osemdesiatych rokoch. Mladí z viacerých dôvodov plynule neprichádzali. Stratila sa späťnosť k pôde a k zvieratám už aj doma a keď sa k tomu pridali nízke mzdy dôsledky v podobe nezaujmu o túto prácu sú na svete. Súčasná

politika poľnohospodárstva nepočíta s podporou mladých zamestnancov v podnikoch. Podpora smeruje k tzv. malým a mladým farmárom, čo smeruje k opätovnému drobeniu výroby a efektívnosti tejto podpory spochybňuje väčšina odborníkov pracujúcich v tomto rezorte. Celkovo podpora poľnohospodárstva na Slovensku v porovnaní s okolitými krajinami je nízka. Len pre porovnanie napr. české poľnohospodárstvo počíta pre budúci rok 147 mil. € zo štátneho rozpočtu a maďarské 336 mil. €, slovenské len 3 mil. €. V televízii síce často počujete iné informácie o podporách, ale tie sú z podpôr, ktoré idú z EU. Štát je k nám v porovnaní s okolím veľmi skúpy.

Keďže v katastri sú viaceré ekonomické aktivity, občas na seba narážame z dôvodov rôznosti potrebných úkonov nutných k plneniu hospodárskych úloh, alebo spoločensko-kultúrnych podujatí. Snažíme sa v rámci možností nachádzať kompromis. Nie vždy je to možné. Veľkým problémom pre nás je ťažba dreva a jeho približovanie. Poškodenie porastu a narobenie kofaj sa v rámci správnej farmárskej praxe berie ako porušenie podmienok a môže dôjsť k odobratiu podpory nielen na príslušnú plochu, ale z celej čiastky poskytnutých podpôr. Našou jedinou možnosťou ochrany je nahlásiť to polícii a platobnej agentúre.

Samozrejme, že oprava takejto plochy si vyžiada aj náklady. Veľkým problémom pre nás je aj samovýroba paliva na zimu okolo lúk. Ponechané zvyšky dreva poškodzujú stroje, spomaľujú zber. V minulosti bývalo zvykom medzi gazdami zanechať po sebe poriadok. Okolo domov v záhradách máte všetci veľmi pekne poupravované, bolo by dobre túto kultúru preniesť aj mimo svoj pozemok. Občas po ťažbe nájdeme roztrhnutý, či rozhradený oplôtok. Okrem našej starosti to už prinieslo aj poškodenie okolia obydla. Nie našou vinou. Verte máme dosť skúseností s tým, že pokiaľ nie je poškodený oplôtok, alebo ich niekto nevyplaší, nikdy neopustia svoj oplôtok. Z pohľadu niektorých obecných záujmov sa javí, že budeme musieť opustiť hospodárenie na Lazoch, ako aj otázna je existencia skladu tzv. mlyn, pre mnohých nie je žiaduca aj existencia hospodárskeho dvora. Veľakrát sa nám z pohľadu dneška môžu tieto stavby javiť ako anachronizmus, niečo čo je zbytočné, či prekáža to našim predstavám o novom usporiadaní obce a jej okolia. Ale tak ako často hovoríme o úcte k minulosti aj v tomto prípade by sa žiadal prístup podobný vzhľadom k tomu, že na tom existovali takmer dve generácie a zanechali tam kus svojho života a mali z toho aj profit. To neznamená, že ak to bolo spojené s iným spoločenským zriadením, alebo

momentálne nemám z toho profit je potrebné to zlikvidovať. Nikdy sa nedá vylúčiť, že to raz môžu potrebovať tvoje deti práve v takej podobe, ako to je tam teraz. Z pohľadu budúcnosti je treba mať istú mieru opatrnosti. Nie vždy musia byť potraviny v takej miere z dovozu. Dnes je na Slovensku len 38% slovenských potravín. Ostatné dovážame. Stačí 5 dní na to aby z nejakých dôvodov sa prerušila doprava spoza hraníc a obchody budú ziviať prázdnotou. Zdravý rozum si zachovali všetky okolité krajiny, kde spotreba vlastných potravín sa pohybuje od 70% do 85% vlastných potravín. Preto chcem apelovať na všetkých zodpovedných ľudí, aby sa k poľnohospodárstvu nechovali ako k niečomu, čo nepotrebujeme. Možno dnes, ale zajtra môže byť všetko inak. Veľmi dôležitou súčasťou poľnohospodárstva je funkcia údržby krajiny. Bez kosa a dobytky by mnohé lúky a pasienky zarástli náletom drevín, ako sa to už aj v niektorých lokalitách stalo.

Bez udržiavanej krajiny sa obmedzia aj možnosti turizmu, na ktorom je postavená ekonomika našich obcí. Neodišli sme z polí. Budeme radi, keď budeme môcť ostať aj vo vašom povedomí ako tí, ktorí sú potrebnou súčasťou vašej dediny.

*Ing. Marian Železník
predseda RPD Zuberec*

Hospodársky dvor v Habovke.

Zo športu

Cykloturistický oddiel Darmošľap a obec Habovka majú naďalej zastúpenie v Slovenskom pohári mládeže. Soňa Pilárová (18) odjazdila už svoju piatu sezónu, ale tentoraz v nových farbách klubu ŠG Slávia Trenčín, v ktorom si podmienky a prípravu veľmi pochvaľuje.

Sezónu začala na spoločnom sústreďení s klubom v Chorvátsku, kde nazbierala potrebné kilometre do sezóny.

Soňa svoju prípravu smerovala k Majstrovstvám Slovenska v časovke jednotlivcov, na ktorú sa špecializuje. Pred týmito

Soňa na Majstrovstvách Slovenska v Žiari nad Hronom

pretekmi mala niekoľko kvalitných umiestnení v Slovenskom pohári, a tak patrila k najväčším favoritkám

v boji o titul. Ako sama hovorí nohy boli dobré, len júnová horúčava nie sú to pravé pre Oravčanku. K tomu všetkému

sa pridala stres a niekoľkokrát jej počas samotných pretekov prišlo nevoľno. Napokon to stačilo na nepopulárne 4. miesto, z ktorého bola dlho sklamaná. Na to, že trénuje sama a nenavštevuje športové gymnázium je to však vynikajúci výsledok.

V sezóne obsadila konečné 9. miesto zo 44 štartujúcich v spoločnej kategórii junioriek a žien. Medzi juniorkami je to 5. miesto. Držíme jej palce a želáme do ďalšej sezóny veľa úspechov.

(pl)

Habovka OPEN

V dňoch 26. a 27. augusta 2017 sa konal na kurtach Pod Závozom už 15. ročník tenisového turnaja HABOVKA OPEN. Turnaja sa zúčastnilo celkovo 35 hráčov.

Vďaka výbornej spolupráci s TJ BLATNÁ HABOVKA, p. starostom Alojzom Lajčinom a Obecným úradom v Habovke sa športová udalosť pod Závozom teší z roka na rok stále väčšej popularity.

Za úspešný priebeh ďakujeme za podporu Ing. Jánovi Urbanovi, Thomasovi Klimekovi Ward a Petrovi Mačňaniakovi.

Za video a foto dokumentáciu ďakujeme nádejnému fotografovi z Habovky, Michalovi Tekel'ovi.

A ak ste vždy túžili ukázať svoj talent a nemali ste možnosť ukázať, že vo vás drieme

Federer, či Cibulková alebo si chcete len z chuti zašportovať a zabaviť sa tenisom, srdečne vás pozývame na 16. ročník, ktorý sa bude konať tradične posledný augustový víkend v roku 2018.

Výsledky:

Dospelí:

1. Tomáš Chrenek
2. Lukáš Brčo Knaperek
3. Miroslav Borsík

Štvorhra:

1. Miroslav Borsík - Andrej Filek
2. Tomáš Chrenek - Andrej Tekel'
3. Peter Kulla - Lukáš Brčo Knaperek

Deti do 15 rokov:

1. Kristián Leginus
2. Marika Mikušová
3. Maroš Kulašník

Ján Hruboš ml.

Vypísané z matriky

Narodení

December 2016

Eliška Gužiňáková
Jakub Šuhaj
Adam Taraj

ROK 2017

Tomáš Vidiečan
Tomáš Kurátor
Dorota Žmijáková
Jakub Magerčák
Barbora Šuriňáková
Julia Anna Pilarčíková
Marek Feriančík
Milota Durčáková
Matej Pavčo
Sofia Uhliariková
Adela Koval'ová
Marek Ustaník
Tímea Šišková
Melánia Štechová
Gregor Jurčo
Ľubomír Leginus
Alex Hruboš

Barbora Šrobová
Natália Tekel'ová -
Matúš Klimek
Ján Štefka - Alexandra
Ondrošová
Lukáš Kelušiak - Martina
Žáková
Michaela Pavčová -
Denis Šroba
Andrej Tekel' -
Barbora Magerčáková
Silvia Tekel'ová -
Tomáš Letoštiak
Rastislav Tekel' -
Iveta Migaľová
Roman Tekel' -
Michaela Jantolová
Peter Dedinský -
Andrea Hutirová

Zomrelí

December 2016

Karol Litvák

Rok 2017

Anna Jantačková
Alojz Hrnčiar
Štefan Tekel'
Cecília Juráňová
Milan Jandura

Údaje sú z matriky
k dátumu 14.12.2017.

Sobáše

Ivana Pilarčíková -
Dominik Uhliarik
Mário Štech -
Kristína Bačová
Stanislav Jurčo -
Lenka Magerčáková
Matej Vitanovec -
Veronika Šprláková
Jozef Dutka -
Katarína Huráková
Ľubomír Tekel' -

Cyklisti z Habovky a Zuberca v rakúskom mestečku Mörbisch am See. Každoročne sa tu konajú preteky okolo Neziderského jazera s dĺžkou 125 km. Súťažilo takmer tisíc cyklistov.

Na vrchu Križevac. Po jarných kilometroch v chorvátskej Baške Vode, počas voľného dňa navštívili cyklisti aj Medžugorie, pútnické miesto v Bosne a Hercegovine.

Už jedenásť rokov sa na Štefana koná zimný výstup na Skorušinu. Okrem Habovčanov sa akcie pravidelne zúčastňujú aj turisti z okolitých obcí, či hostia z Čiech a Poľska.

Na Podhájskych dňoch klobás a tradičných špecialít získal Gerard team z Habovky z pomedzi viac ako 100 účastníkov striebornú medailu. Súťažilo sa vo varení gulášu. Sme radi, že máme medzi sebou takýchto odborníkov v gastronómii.

Obec Habovka vyhlasuje súťaž o najkrajšie vyzdobený dom, dvor v obci Habovka počas vianočných sviatkov.

Hodnotiť bude Komisia pre cestovný ruch, podnikanie školstvo, kultúru a šport v Habovke. Víťaz s najkrajšou externou vianočnou výzdobou bude odmenený.

Oznamy a pozvánky

Obec Habovka aj tento rok ďakuje spoločnosti CBA Verex, a.s. za poskytnutie daru v podobe 10 nákupných poukážok pre obyvateľov obce Habovka. Poukážky na nákup tovaru v predajni CBA Verex, a.s. budú roznesené spoluobčanom Habovky.

Cykloturistický oddiel Darmošlap vás pozýva:

- Na 12. ročník Štefanského výstupu na Skorušinu. Zraz účastníkov je v utorok 26.12.2017 o 10:00 hod. pod Maňovou, pôjde sa novým chodníkom cez Mikulovku na Skorušinu. V prípade nepriaznivých podmienok sa trasa upresní. Viac informácií na www.darmoslap.sk

- V sobotu dňa 6.1.2018 na zimný turistický prechod ku kaplnke Anjela Strážcu na Lány. Stretneme sa o 11:30 hod. pri kaplnke sv. Márie Magdalény.